

דף מ"א

במשנה - גדר אלו הצלמים וענין נעבדין פעם אחת בשנה - עי' רמב"ם פירוש המשנה דהוא צורות נגד עניני מזלות ונעבדין בשעת תוקף המזל, ועי' מאירי שיש יום אד מיוחד שעובדין כל צורות, ובשם הראב"ד שבכולן יש חשש שנעשו לעובדן לפעמים, ועי' רש"י בגמ' דהוא זכר למלך ואגב עבדי לה.

ענין מחלוקת ר"מ ורבנן כאן משום חיישינן למיעוטא עם גזירה יחד - עי' בר"ן ורמב"ן ב' פירושים. פירוש הר"ן דתלוי אם מיעוט הוא כמאן דאיתא או כמאן דליתא הוא על דרך שביאר בבית הלוי ח"ב סי' ז' ובקובץ הערות סי' ס"ו ששתי המחלוקת של ר"מ ורבנן בענין מיעוטא (דאמר' סמוך מיעוטא ומה דמחמירין אמיעוט) תלויין ביסוד זה

עיקר דין של ר"מ דחייש למיעוטא עי' תוס' יבמות קי"ט ע"א ד"ה רבי מאיר דמש' שהוא מן התורה, וכן מש' שם ד"ה מחוורתא בסוף דבריהם, אבל בתוס' בכורות יט' ע"ב ד"ה ברובא נקטו דהוא דרבנן ורק לענין דין סמוך מיעוטא הוא מן התורה, ועי' ריטב"א ורמב"ן ביבמות קי"ט דהוכיח להרי"ף והרמב"ם פעמים אמרין סמוך אפילו לרבנן דר"מ.

באנדרטי של מלכים - עי' רש"י ותוס' ב' פירושים, ובר"ן פירוש שלישי. ובמל"מ פ"ז הל' ו' הלכות ע"ז חקר ג' דרכים בדין אנדרטי ודין עומדים על פתח המדינה אם זה מחלוקת או הוספה דצריכין שניהם או מוסיף דבכל אחד לבד סגי, עיי"ש

אמר שמואל אפי' שברי עבודת כוכבים - עי' תוס' כאן שזה תלוי במחלוקת ר"י ור"ל לקמן ע"ב גבי ע"ז שנשתברה מאליה, וברמב"ן הוכיח משיטת הרי"ף דאינו תלוי דבנמצא לא חיישינן לצד שנשבר מאליה דמן הסתם עכו"ם שומר אותה.

איתמר עבודת כוכבים שנשתברה מאליה וכו' - פירוש הראב"ד דוקא ראה גוי וביטל, ועי' רש"י מעילה י"ד דיש ביטול בלב. עי' רמב"ן שחולק דמיירי שלא ידע גוי שאם ראה אף ר"י מודה באופן שמייאש ממנה אלא שר"ל סובר דהוי ביטול של שבירה, ועי' ריטב"א שלומד בדרך אמצעי.

אין ספק מוציא מידי ודאי - עי' תוס' ד"ה ואין פי' בספק הרגיל, וכן בריטב"א כאן. ביאור גדר ענין זה אשר לא משמע שהוא דין חזקה עי' ספר עבודת הכהן סי' ה' מה שפירש. ועי' ברכי יוסף או"ח סי' קפ"ו מקשה למה לא אמר' כן גבי ספק ברכה אחרונה דרבנן ותי' ע"פ דברי התוס' כאן ד"ה ומכניסה בסופו דלענין דרבנן ספק מוציא מידי ודאי.